

ТЕПЛОДАРСЬКИЙ МІСЬКИЙ СУД ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом керівника
апарату суду
від 25.05.2015 року № 7-од/к

І Н С Т Р У К Ц І Я № 1

З ОХОРОНИ ПРАЦІ **для працівників апарату суду**

1. ЗАГЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Дія інструкції поширюється на всіх суддів, працівників апарату суду, службовців та працівників за трудовими угодами.

1.2. Інструкція розроблена на основі ДНАОП 0.00-8.03-93 "Порядок розробки й затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві", ДНАОП 0.00-4.15-98 "Положення про розробку інструкцій з охорони праці", ДНАОП 0.00-4.12-99 "Типове положення про навчання з питань охорони праці".

1.3. Працівник апарату Теплодарського міського суду Одеської області допускається до самостійної роботи після проходження:

- медичного огляду;
- вступного інструктажу, проведеного відповідальним за стан охорони праці;
- стажування протягом 2-10 днів.

1.4. Інструктаж з питань охорони праці для працівників апарату суду проводиться відповідальним за стан охорони праці - 1 раз в 6 місяців.

Керівник апарату суду, заступник керівника апарату суду та відповідальний за стан охорони праці проходять навчання й перевірку знань із питань охорони праці перед початком виконання своїх обов'язків, а також періодично, один раз у три роки.

1.5. Працівник апарату суду зобов'язаний виконувати свої посадові обов'язки, працювати за завданням свого керівника, додержуватись правил внутрішнього трудового розпорядку, дисципліни праці, вчасно й точно виконувати розпорядження, накази керівництва відділення, інструкцій з охорони праці та дбайливо ставитися до майна відділення.

1.6. При експлуатації персонального комп'ютера (ПК) на працівника можуть діяти наступні небезпечні й шкідливі виробничі фактори:

- підвищені рівні електромагнітного випромінювання;
- знижена або підвищена вологість повітря робочої зони;

- підвищені рівні електромагнітного випромінювання;
- знижена або підвищена вологість повітря робочої зони;
- знижена або підвищена рухливість повітря робочої зони;
- підвищений рівень шуму;
- підвищений або знижений рівень освітленості;
- підвищена яскравість світлового зображення;
- підвищене значення напруги в електричному ланцюзі, замикання якої може відбутися через тіло людини;

- напруга зору, уваги, тривалі статичні навантаження.

1.7. Працівник, що використовує електроустаткування (обладнання, інструменти), повинен знати основні вимоги охорони праці по електробезпеці та дотримуватися організаційно-технічних питань по електробезпеці передбачених інструкцією.

1.8. При експлуатації електроустаткування небезпечним виробничим фактором є електричний струм. Сама більша величина змінного струму промислової частоти, при якій людина може самостійно відірватися від електропроводу, дорівнює в середньому 15 - 20 мА (для постійного струму - 60 - 79 мА). Безпечним вважається змінний струм (частота 50 Гц) чинністю до 0,01 - 0,02 А и постійний струм - до 0,05 - 0,06 А. Струм чинністю 0,1 А и вище є смертельним для людини.

Факторами, що визначають ступінь поразки електрострумом, є: чинність струму, тривалість впливу електроструму на людину, місце зіткнення й шлях проходження струму, стан шкіри, електричне опір тіла, фізіологічне стан організму.

Види поразки електрострумом:

- електричний удар (параліч серця й подиху);
- термічний опік (електроопік);
- електрометалізація шкіри;
- механічні ушкодження (розрив тканин);
- хімічні ушкодження (електроліз).

1.9. Працівник зобов'язаний дотримуватися вимог по забезпеченню пожежної безпеки, знати місце знаходження первинних засобів пожежогасіння, уміти користуватися вогнегасниками.

Вуглекислотні вогнегасники маркуються як ОУ-5, ОУ-10, порошкові ОП-5, ОП-10. Дані вогнегасники дозволяють гасити вогонь на електроустаткуванні при нарузі до 380 Вт.

1.10. Працівники, що не виконують вимоги даної інструкції з охорони праці, можуть залучатися до дисциплінарної відповідальності відповідно до діючого законодавства.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. Працівник перед початком робочого дня зобов'язаний:

- оглянути й упорядкувати своє робоче місце (прибрати сторонні предмети, які будуть заважати в процесі роботи та видалити пил серветкою з робочого столу);
- переконатися в достатності освітленості, при потребі відрегулювати освітленість на робочому місці;
- при необхідності зробити регулювання робочого стола й крісла, а також розташування елементів комп'ютера відповідно до вимог ергономіки й з метою виключення незручних поз і тривалих напруг тіла;
- оглянути правильність підключення електроустаткування до електромережі;
- оглянути електроустаткування, струмопровідних проводів і відсутність оголених ділянок проводів.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

3.1. Працівник під час роботи зобов'язаний:

3.1.1. Виконувати ту роботу, що визначена його посадовою інструкцією, що йому була доручена й по якій він був проінструктований.

3.1.2. Не захаращувати робоче місце та устаткування сторонніми предметами, які в тій чи іншій мірі можуть заважати робочому процесу та можуть призвести до травмування працівника.

3.1.3. Тримати відкритими вентиляційні отвори, якими обладнані прилади й персональні комп'ютери.

3.1.4. Виконувати санітарні норми й дотримуватися режиму праці й відпочинку.

3.1.5. Дотримуватися правил експлуатації електроустаткування та вимог передбачених інструкцією по електробезпеці.

3.1.6. При роботі на ПК дотримуватися встановленого режиму роботи на ПК, регламентовані перерви в роботі й виконувати у фізкультпаузах рекомендовані вправи для очей, шиї, рук, тулуба, ніг.

3.1.8. При виникненні незвичайної ситуації (пожежі, аварії та інш.) необхідності припинення роботи на якийсь час закрити всі активні завдання та відключити електроустаткування та обладнання.

3.2. Працівникові забороняється:

- робота на персональному комп'ютері більше 4 годин протягом робочого час; допускати до роботи на ПК та електроустаткуванні сторонніх осіб;

- використовувати електроустаткування та обладнання при виявленні несправності або пошкодженні їх, а також при пошкодженні електропроводів.

- при розміщенні персональних комп'ютерів у ряд на відстані менш 1,2 м, при розташуванні робочих місць із комп'ютерами в стовпчик на відстані менш 2,0 м, при рядному розташуванні дисплеїв екранами друг до друга.

- провадити протирання вологою або мокрою серветкою електроустаткування, що перебуває під напругою.

- здійснювати будь який самостійний ремонт **електричних приладів, електромережі (електродроту), електроустаткування та обладнання.**

При виявленні несправності або пошкодження електроустаткування, електродроту, працівник зобов'язаний повідомити керівнику відділу або відділення про дані несправності та пошкодження і не користуватися несправним устаткуванням!

4. Вимоги безпеки під час роботи ПК

4.1. Працівникові при роботі на ПК забороняється:

4.1.1. Доторкатися до задньої панелі системного блоку (процесора) при включеному харчуванні.

4.1.2. Перемикати, роз'єднувати інтерфейсних кабелів периферійних пристроїв при включеному ПК.

4.1.4. Допускати попадання вологи на поверхню системного блоку (процесора), монітора, робочу поверхню клавіатури, дисководів, принтерів і інших пристроїв.

4.1.5. Проводити самостійне розкриття й ремонт устаткування.

4.2. Працівник зобов'язаний дотримувати послідовності включення ПК:

- включити блок живлення;

- включити периферійні пристрої (принтер, монітор, сканер і ін.);

- включити системний блок (процесор).

4.3. Працівник зобов'язаний відключити ПК від електромережі:

- при виявленні несправності,

- при раптовому знятті напруги електромережі,

- під час чищення й збирання устаткування.

4.4. Працівник зобов'язаний обладнати робоче місце:

4.4.1. Висоту робочої поверхні стола відрегулювати в межах 680 - 800 мм, при відсутності регулювання висота робочої поверхні стола повинна становити 725 мм.

4.4.2. Робочий стіл повинен мати простір для ніг висотою не менш 600 мм, шириною - не менш 500 мм, глибиною на рівні колін - не менш 450 мм і для витягнутих ніг - не менш 650 мм.

4.4.3. Клавіатуру розташувати на поверхні стола на відстані 100 - 300 мм від краю, зверненого до користувача, або на спеціальній регульованій по висоті робочої, відділеній від основний, стільниці.

4.4.4. Рівень очей при вертикально розташованому екрані повинен доводитися на центр або 2/3 висоти екрана, лінія погляду повинна бути перпендикулярна центру екрана й оптимальне її відхилення від перпендикуляра, що проходить через центр екрана у вертикальній площині, не повинне перевищувати $\pm 5^\circ$, припустиме - $\pm 10^\circ$.

4.5. Для зменшення негативного впливу на здоров'я працівників виробничих факторів необхідно застосовувати регламентовані перерви. Тривалість регламентованих перерв наведена в табл. 1, де прийняті такі позначення:

група А - читання інформації з попереднім запитом (діалоговий режим роботи);

група Б - введення інформації;

група В - творча робота в режимі діалогу ПЕВМ (налагодження програм, переклад і редагування текстів та інше).

**Час регламентованих перерв операторів
(користувачів) ВДТ у залежності
від категорії й групи робіт**

Категорія робіт	Група роботи			Час перерви при 8-годинній зміні, хв.
	А кількість знаків	Б кількість знаків	В година.	
I	20000	15000	2	20
II	21000-40000	16000-30000	2,1-4	40
III	понад 40000	понад 30000	понад 4	60

4.6. Тривалість безперервної роботи на ПК без регламентованої перерви не повинна перевищувати 2 годин.

4.8. Тривалість обідньої перерви визначається чинним законодавством про працю й правилами внутрішнього трудового розпорядку підприємства.

4.9. При 8-вартовому робочій зміні регламентовані перерви доцільно встановити:

4.9. 1. Для I категорії робіт за ВДТ - через 2 години після початку зміни й через 2 години після обідньої перерви (кожна тривалістю 10 хв.).

4.9. 2. Для II категорії через 2 години після початку зміни (тривалістю 15 хв.), через 1,5 і 2,5 години після обідньої перерви (тривалістю 15 і 10 хв. відповідно або тривалістю 5 - 10 хв. через щогодини роботи, залежно від характеру технологічного процесу).

4.9. 3. Для III категорії робіт - через 2 години після початку зміни, через 1,5 і 2,5 години після обідньої перерви (тривалістю 20 хв. кожна або тривалістю 5-15 хв. через щогодини роботи, залежно від характеру технологічного процесу).

4.10. З метою зменшення негативного впливу моногонії застосовувати чергування операцій осмисленого тексту й числа даних (зміна змісту робіт), чергування редагування текстів і введення даних (зміна змісту роботи).

5. Вимоги безпеки при роботі з електроустаткуванням

5.1. Працівник перед початком роботи з електроустаткуванням повинен зробити:

5.1.1. Огляд електроустаткування.

- 5.1.2. Перевірку комплектності й надійності кріплення деталей.
- 5.1.3. Перевірку зовнішнім оглядом справності кабелю (шнура).
- 5.1.4. Перевірку чіткості роботи вимикача.
- 5.1.5. Використати тільки штатні пристосування.
- 5.2. Працівник зобов'язаний доповісти керівникові про виявлені дефекти в електроустаткуванні й не експлуатувати несправне електроустаткування.
- 5.3. Включення електроустаткування провадити вставкою справної вилки в справну спеціальну розетку для побутових приладів.
- 5.4. Працівник під час роботи з електроустаткуванням зобов'язаний підтримувати порядок на робочому місці.
- 5.5. При роботі електроустаткування забороняється:
 - 5.5.1. Залишати включене електроустаткування без нагляду.
 - 5.5.2. Передавати електроустаткування особам, що не мають право працювати з ним.
 - 5.5.3. Ударяти по електроустаткуванню.
 - 5.5.4. Знімати кошти захисту.
 - 5.5.5. Смикати за проведення, що підводить, для відключення.
 - 5.5.6. Тримати палець на вмикачі при перенесенні електроустаткування.
 - 5.5.7. Натягати, перекручувати й перегинати кабель, що підводить.
 - 5.5.8. Ставити на кабель (шнур) сторонні предмети.
 - 5.5.9. Допускати торкання кабелю (шнура) з гарячими або теплими предметами.
 - 5.5.10. Провадити розбирання або ремонт електроустаткування.
- 5.6. Працівник зобов'язаний виконувати з електроустаткуванням тільки ту роботу, для якої призначене встаткування.
- 5.7. Якщо під час роботи виявиться несправність електроустаткування або працюючий з ним відчує хоча б слабка дія струму, робота повинна бути негайно припинена й несправне встаткування повинне бути здане для перевірки або ремонту.
- 5.8. Відключення електроустаткування необхідно провадити:
 - при перерві в роботі,
 - при закінченні робочого процесу.
- 5.9. Працівник зобов'язаний відключити електроустаткування, вийнявши справну вилку зі справної розетки.

6. Вимоги безпеки під час місцевого відрядження

- 6.1. Працівник, що виконує свої обов'язки в місцевому відрядженні, зобов'язаний:
 - 6.1.1. При русі пішки необхідно виконувати правила дорожнього руху для пішохода:
 - при переході через автодорожні проїзди необхідно користуватися пішохідними мостами й тунелями;
 - при відсутності пішохідних мостів і тунелів переходити автодорожні проїзди на зелений сигнал світлофора по позначеному переході «зеброю»;
 - при відсутності інженерних споруджень або світлофорів, перебуваючи на узбіччі автопоїзду або на тротуарі, оцінити відстань до автомашин, що наближаються, умови переходу автопоїзду й переходити автопоїзд по перпендикулярному напрямку при відсутності транспорту й безпечному переході.
 - 6.1.2. Залізничні колії переходити по пішохідних тунелях і мостам.
 - 6.1.3. При користуванні службовою машиною, обладнаної ременем безпеки, працівник зобов'язаний бути пристебнута їм.
 - 6.1.4. Працівник зобов'язаний провадити посадку й вихід в і із службової автомашини з боку тротуару або узбіччя, посадка з боку проїзної частини можлива за умови, що це буде безпечно й не створить перешкод іншим учасникам руху.

6.1.5. Працівникові при їзді в службовій машині або в іншому транспортному засобі забороняється відволікати водія від керування транспортним засобом під час руху автомобіля й відкривати двері транспортного засобу під час його руху.

7. Вимоги безпеки після закінчення роботи

7.1. Працівник зобов'язаний дотримувати наступної послідовності вимикання ПК:

7.1.1. Зробити закриття всіх активних завдань.

7.1.2. Виконати паркування голівки, що зчитує, жорсткого диска (якщо не передбачена автоматичне паркування голівки).

7.1.3. Переконавшись, що в дисководах немає дискет.

7.1.4. Виключити харчування системного блоку (процесора).

7.1.5. Виключити харчування всіх периферійних пристроїв.

7.1.6. Відключити блок живлення.

7.2. Працівник зобов'язаний оглянути й упорядкувати робоче місце й виконати кілька вправ для очей і пальців рук на розслаблення.

7.3. Працівник зобов'язаний по закінченні роботи (при тривалих перервах більше однієї години) або, ідучи з роботи, вийняти справну вилку зі справної розетки.

8. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

8.1. При виникненні аварійної ситуації при роботі з електроустаткуванням працівник зобов'язаний:

8.1.1. Не приступати до роботи з несправним електроустаткуванням до усунення несправності.

8.1.3. При виявленні людини, що попали під напругу, негайно відключити електроживлення й звільнити його від дії струму, надати долікарняну допомогу й викликати «швидку медичну допомогу» по телефоні «03».

8.1.4. При одержанні травм або раптового захворюванні негайно сповістити свого керівника, організувати першу долікарняну допомогу або викликати «швидку медичну допомогу» по телефоні «03».

8.2. Якщо відбулося загоряння викликати пожежну частину та приступити до гасіння наявними засобами пожежогасіння.

Виконувати вказівки керівника робіт з усунення аварійної ситуації.